

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Cob/158/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315211993
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Gubová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1315211993.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ley Gubovej a členov senátu Mgr. Štefana Zelenáka a JUDr. Marty Šašinkovej, v spore žalobcu ASTIRO, s.r.o., Kúpeľná 6663/6, Prešov, IČO: 36 474 941, práv. zast. ŠTEPANOVSÝ & Partners, s.r.o., Žellova 6, Bratislava, IČO: 36 865 117, proti žalovanému 1/ Mgr. Peter Podolský, Stachanovská 52, Bratislava, SKP úpadcu PRIATEĽSTVO, a.s., Gogoľova 18, Bratislava, IČO: 31 322 794, 2/ SALKI s.r.o., Betliarska 12, Bratislava, IČO: 44 782 021, 3/ O. O., J. XX.X.XXXX, X. XX, G., práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Doláková, PhD. s.r.o., Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 50 361 368, o určenie neplatnosti právnych úkonov a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III č.k. 25Cb/256/2015-254 zo dňa 19.6.2023 jednohlasne, takto

rozhodol:

- I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava III č. k. 25Cb/256/2015-254 zo dňa 19.6.2023 potvrdzuje.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania sp. zn. 3Cob/194/2021 v celom rozsahu.
- III. Žalovanému 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania sp. zn. 3Cob/158/2023 nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému 1/, 2/ a 3/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.
2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 4.6.2015 domáhal, aby súd rozhodol o neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 28.11.2014 v znení dodatku č. 1 zo dňa 26.2.2015, ktorej vklad bol povolený pod č. V-4921/15 dňa 6.3.2015, uzatvorená medzi spoločnosťou PRIATEĽSTVO a.s., IČO: 31 322 794 a SALKI, s.r.o., IČO: 44 782021 a neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V-8277/15 dňa 8.4.2015 uzatvorenej medzi spoločnosťou SALKI, s.r.o., a Dušanom Dolníkom nar. 26.5.1973, predmetom ktorých bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaných v petite žaloby. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o prevode práv k pohľadávkam zo dňa 18.4.2007, uzatvorenej s JUDr. Jozefom Jaroščákom, správcom konkurznej podstaty úpadcu Bardejovské strojárne a.s., IČO: 00 494 020 ako prevodcom nadobudol pohľadávku vo výške 1.178.384,13 EUR s príslušenstvom voči spoločnosti PRIATEĽSTVO, a.s.. Uznesením Okresného súdu Bratislava V č.k. 37Er 4828/2011-272 zo dňa 14.7.2014 vstúpil žalobca do konania ako oprávnený na miesto JUDr. Jozefa Jaroščáka, správcu konkurznej podstaty úpadcu Bardejovské strojárne, a.s., v konaní vedenom proti povinnému: PRIATEĽSTVO, a.s.. Exekučné konanie sa začalo dňa 15.8.2011 na podklade exekučného titulu, ktorým je vykonateľné rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Cb/338/2001-146 zo dňa 24.3.2010 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 3Obo/103/2010-205 zo dňa 7.6.2011. Upovedomením o spôsobe vykonania exekúcie zriadením exekučného záložného práva a predajom nehnuteľností vydaným súdnym exekútorom JUDr. Ivanom Vargom sp. zn. Ex 2207/2011 zo dňa 7.9.2011 bol povinný

upovedomený o vykonaní exekúcie zriadením záložného práva a predajom nehnuteľností. Následne pod sp. zn. EX 2207/2011 zo dňa 27.9.2011 bol súdnym exekútorom vydaný exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva k nehnuteľnosti, ktorý bol zapísaný vtedy Katastrálnym úradom v Bratislave, Správou katastra Hlavného mesta Bratislava na vyššie uvedených listoch vlastníctva. Nahliadnutím do katastra nehnuteľností žalobca zistil, že žalovaný 1/ previedol nehnuteľný majetok, ktorý je predmetom exekúcie a s ktorým mu bolo zakázané nakladať v súlade s § 135 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku na žalovaného 2/ Kúpnu zmluvou zo dňa 28.11.2014 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 26.2.2015, ktorej vklad bol povolený pod č. V-4921/15 dňa 6.3.2015. Žalovaný 2/ na základe Kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V-8277/15 dňa 8.4.2015 previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na Dušana Dolníka. Predmetom uvedených Kúpnych zmlúv okrem pozemkov, na ktoré sa vzťahuje Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie, boli aj budovy a stavby, nachádzajúce sa na týchto pozemkoch, ktoré v čase vydania Upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie neboli v katastri nehnuteľností zapísané. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný 1/ si bol vedomý skutočnosti, že je vlastníkom nehnuteľností nezapísaných v katastri nehnuteľností. Skôr ako došlo k zápisu týchto nehnuteľností do katastra, vykonal súdny exekútor JUDr. Ivan Varga k sp. zn. Ex 2207/2011 súpis stavieb, ktorými mala byť krytá exekúciou vymáhaná suma. Konajúci exekučný súd o žiadosti exekútora o schválení príklepu rozhodol uznesením č.k. 37Er/4828/2011-135 zo dňa 11.9.2013 tak, že príklep neschválil argumentujúc tým, že nebolo preukázané vlastníctvo povinného k draženej nehnuteľnosti. Exekučný súd rovnako zamietavo rozhodol aj dňa 17.11.2014 uznesením č.k. 37Er/4828/2011-337, kedy neschválil príklep udelený 14.5.2014 pri pokračovaní v dražbe. Žalovaný 1/ v súčinnosti so žalovaným 2/, teda konali v zhode za účelom marenia exekučného konania vedeného súdnym exekútorom JUDr. Ivanom Vargom vo veci sp. zn. EX 2207/2011. Žalobca sa domáhal určenia neplatnosti vyššie vyšpecifikovaných kúpnych zmlúv, v zmysle § 39 OZ argumentujúc tým, že žalovaný 1/ previedol pozemky ako aj stavby, s ktorými mu bolo zakázané nakladať kúpnu zmluvou na žalovaného 2/, čo má za následok absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 28.11.2014 v znení dodatku č. 1 zo dňa 26.2.2015, ktorej vklad bol podvolený pod č. V-4921/15 dňa 6.3.2015. V čase podpísania kúpnej zmluvy 28.11.2014 sa zákaz nakladať s nehnuteľnosťami vzťahoval aj na stavby, ktoré boli na základe tejto zmluvy prevádzané, pretože exekúcia vykonávaná predajom nehnuteľností nezapísaných v katastri nehnuteľností - stavieb bola zastavená uznesením Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 37Er/4828/2011 dňa 20.1.2015. Vzhľadom k tomu, že žalovaný 2/ následne uzatvoril so žalovaným 3/ kúpnu zmluvu, vklad povolený pod č. V-8277/15 zo dňa 8.4.2015 je táto rovnako neplatná, keďže na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže vzniknúť platná zmluva. Ďalším dôvodom neplatnosti kúpnych zmlúv je skutočnosť, že žalovaný 1/ zvýhodnil iného veriteľa, a to žalovaného 2/, ktorý na základe toho, že mal voči žalovanému 1/ pohľadávku, túto započítal oproti pohľadávke, ktorú mal voči nemu žalovaný 1/ na úhradu kúpnej ceny, a tým zmaril čo i len čiastočné uspokojenie pohľadávky žalobcu. K uvedenému názoru dospel žalobca na základe bodu 2/ čl. III Kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/, v ktorom bolo uvedené, že žalovaný 1/ ako predávajúci má voči kupujúcemu záväzok vo výške 1.008.140,- EUR, a preto sa zmluvné strany uzatvorením zmluvy dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to ku dňu uzatvorenia kúpnej zmluvy. Keďže konanie žalovaného 1/ odporuje § 240 ods. 1 Trestného zákona (zvýhodňovanie veriteľov), má to za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ a nakoľko žalovaný 2/ následne uzatvoril kúpnu zmluvu so žalovaným 3/, je táto rovnako neplatná, nakoľko na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže vzniknúť platná zmluva. Naliehavý právny záujem odôvodňoval žalobca tým, že určením neplatnosti predmetných kúpnych zmlúv bude eliminovaný stav ohrozenia a neistoty v právnom vzťahu, keďže nápravu nie je možné dosiahnuť iným spôsobom.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom (v poradí prvým) zo dňa 9.11.2020 žalobu zamietol s odôvodnením, že žaloba o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv je procesne neprípustná, nakoľko takéto určenie nevyplýva z osobitného právneho predpisu, a teda nie je naplnený základný predpoklad určovacej žaloby požadovaný ustanovením § 137 písm. d) C.s.p. Na základe odvolania podaného žalobcom, Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 3Cob/194/2021-196 zo dňa 3.8.2022 rozsudok súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení poukázal na súvisiacu judikatúru Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej novú právnu úpravu prípustnosti žalôb podľa § 137 C.s.p. treba v zmysle § 470 ods. 1 C.s.p. aplikovať aj na konania začaté a neskončené pred dňom nadobudnutia účinnosti C.s.p., ak nie je v C.s.p. uvedené inak (napr. v ust. § 470 ods. 2 C.s.p.). Podľa novej právnej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Ak táto právna úprava nebola v čase podania žaloby účinná, súd musí úkony strán sporu (§ 470 ods. 2 C.s.p.) posudzovať podľa účinkov a podmienok uvedených v O.s.p. v znení účinnom v čase ich uskutočnenia. V takýchto

prípadoch treba preto osvedčiť naliehavý právny záujem výlučne vo vzťahu k pôvodne predvídanému postupu v ust. § 80 písm. c) O.s.p. (rozhodnutia NS SR 9Cdo/7/2021, sp. zn. 6Cdo/15/2017, sp. zn. 6Cdo/30/2018, 4Cdo/17/2019 a 5Obo/12/2018).

4. Súd prvej inštancie po opätovnom prejednaní veci zistil nasledovný skutkový stav veci: Upovedomením o spôsobe vykonania exekúcie vydaným JUDr. Ivanom Vargom, dňa 7.9.2011 pod sp. zn. EX 2207/2011 bolo spoločnosti PRIATEĽSTVO a.s. ako povinnému zakázané odo dňa doručenia upovedomenia previesť nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, vedenom Správou katastra G. F. a na LV č. XXXX, vedenom Správou katastra G. I. previesť na niekoho iného alebo ich zaťažiť. Exekúcia bola vedená na základe návrhu oprávneného JUDr. Jozef Jaroščák - správca konkurznej podstaty úpadcu Bardejovské strojárne, a.s., zo dňa 15.8.2011 na vykonanie exekúcie istiny 1.178.384,13 EUR s prísl. Exekučným príkazom zo dňa 27.9.2011 súdny exekútor prikázal Správe katastra Hlavného mesta Bratislava, aby po doručení exekučného príkazu zriadila na predmetné nehnuteľnosti exekučné záložné právo a vyznačila ho na predmetných listoch vlastníctva. Okresný súd Bratislava V uznesením č.k. 37Er/4828/2011-272 zo dňa 14.7.2014, pripustil aby do konania namiesto oprávneného JUDr. Jozef Jaroščák, správca konkurznej podstaty úpadcu Bardejovské strojárne a.s. vstúpila spoločnosť ASTIRO, s.r.o., IČO: 36 47 49 41. Exekučné vedenie prebiehalo na základe návrhu oprávneného zo dňa 15.8.2011 proti povinnému - spoločnosti PRIATEĽSTVO, a.s., IČO: 31 322 794 na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Cb/338/2001 - 146 zo dňa 24.3.2010 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 3Obo/103/2010-205 zo dňa 7.6.2011. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že pohľadávka vo výške 1.178.384,13 EUR s prísl. vymáhaná v exekúcii bola správcom konkurznej podstaty zmluvne prevedená na spoločnosť ASTIRO, s.r.o. Žalovaný 1/ ako predávajúci uzatvoril so žalovaným 2/ ako kupujúcim dňa 28.11.2014 Kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod nehnuteľností vyšpecifikovaných v bode 1 žaloby. Dňa 26.2.2015 zmluvné strany uzatvorili Dodatok č. 1. Žalovaný 2/ ako predávajúci uzatvoril so žalovaným 3/ ako kupujúcim Kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Dátum uzatvorenia zmluvy na zmluve uvedený nebol. Okresný súd Bratislava V dňa 20.1.2015 uznesením č.k. 37Er/4828/2011-352 zastavil exekúciu vykonávanú predajom nehnuteľností nezapísaných v katastri nehnuteľností, a to stavieb nachádzajúcich sa na pozemku v k.ú. J. S., obec G. - m.č. J. S., Q. G. F., zapísanom na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom v G., katastrálnym odborom pre k.ú. J. S. ako parcela registra „C“ z parc. č. XXXXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 18461 m². Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že konanie bolo zastavené z dôvodu neúspešnej dražby, keďže nebolo preukázané, že nehnuteľnosti sú vo vlastníctve povinného, t.j. vo vlastníctve spoločnosti PRIATEĽSTVO, a.s. Žalobca navrhol konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 25Cb/345/2015, ktorého predmetom bolo určenie neplatnosti dražby konanej dňa 16.6.2015, predmetom ktorej bola dražba nehnuteľností prevedených kúpnyimi zmluvami na žalovaného 2/, resp. na žalovaného 3/, ktorý odpredal všetky nehnuteľnosti spoločnosti Vargem, s.r.o., IČO: 46 906 436. Súd uznesením zo dňa 14.3.2016 konanie prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 25Cb/345/2015. Súd rozsudkom č.k. 25Cb/345/2015-234 zo dňa 2.3.2017 žalobu v celom rozsahu zamietol, rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť dňa 21.6.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislava č.k. 3Cob/191/2017-306 zo dňa 9.5.2018. Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 2Obo/ 27/2019 zo dňa 27.5.2020 dovolanie žalobcu odmietol.

5. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení. V danom prípade by kladné rozhodnutie súdu o žalobe neprineslo právnu istotu do vzťahu medzi zmluvnými stranami, nevyriešilo by to právne postavenie žalobcu s definitívnou platnosťou, žalobca by sa musel domáhať svojich nárokov aj ďalšími, následnými žalobami. Navrátenie majetku do konkurznej podstaty žalovaného 1/, a tým zvýšenie možnosti žalobcu na uspokojenie jeho pohľadávky, bolo hlavnou argumentáciou žalobcu vo vzťahu k preukazovaniu naliehavého právneho záujmu. Prípadné kladné rozhodnutie súdu o neplatnosti kúpnych zmlúv, by však s konečnou platnosťou neodstránilo spornosť tvrdených práv žalobcu, sporné nehnuteľnosti by automaticky neboli vrátené do konkurznej podstaty žalovaného 1/ ako úpadcu, keďže tieto sú v súčasnosti vo vlastníctve tretej osoby, ktorá ich nadobudla na základe dobrovoľnej dražby. Žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vyslovenia neplatnosti dražby súd rozsudkom č.k. 25Cb/345/2015-234 zo dňa 2.3.2017 v celom rozsahu zamietol, rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť dňa 21.6.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislava č.k. 3Cob/191/2017-306 zo dňa 9.5.2018. Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 2Obo/27/2019 zo dňa 27.5.2020 dovolanie žalobcu odmietol. Ústavný súd sťažnosť žalobcu, ktorou sa domáhal jednak rozhodnutia, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislava č.k. 3Cob 191/2017-306 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Obo/ 27/2019 bolo

porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie a tiež toho, aby Ústavný súd predmetné rozhodnutia zrušil a vrátil vec (neplatnosť dražby) Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie zamietol. Uvedený záver prvoinštančného súdu (nevyriešenie právneho postavenia žalobcu s definitívnou platnosťou) zodpovedá preventívnemu charakteru určovacej žaloby, ktorej účelom je poskytnúť ochranu práva skôr, ako dôjde k jeho porušeniu. V danom prípade podľa tvrdení žalobcu jeho právo už porušené bolo, a to prevodom sporných nehnuteľností zo žalovaného 1/ na žalovaného 2/ a následne na žalovaného 3/. Existencia alebo neexistencia právneho vzťahu nemôže byť určovaná ani za dobu minulú, ani do budúcnosti; rozhodujúci stav je stav v dobe vyhlásenia rozhodnutia (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo 91/2006). Záverom súd prvej inštancie poukázal na to, že otázka existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je otázkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby. Nakoľko žalobca neosvedčil, že má na určovacom petite naliehavý právny záujem, súd sa ďalej nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci a žalobu zamietol. Súd zamietol návrh žalobcu na doplnenie dokazovania výsluchom konateľa žalovaného 2/ a žalovaného 3/ k otázke objasnenia skutočnej vôle a ekonomického zmyslu nadobudnutia majetku na základe sporných kúpnych zmlúv v kontexte toho, že ako nadobúdatelia tento majetok obratom predali za rovnakú kúpnu cenu, keďže účel kúpnej zmluvy nie je podstatnou náležitosťou kúpnej zmluvy majúcou vplyv na jej platnosť. Výpoveď navrhovaných osôb podľa názoru súdu nemala žiadnu relevantnosť pre posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalovanému 1/, 2/, 3/, ktorí mali vo veci plný úspech, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. V odvolaní uviedol, že svoj naliehavý právny záujem vidí v tom, že na základe Kúpnej zmluvy A, Kúpnej zmluvy B a následne dobrovoľnej dražby prišiel úpadca, voči ktorému má žalobca judikovanú peňažnú pohľadávku, prakticky o všetok svoj bonitný majetok, čím došlo k zmareniu uspokojenia uvedenej pohľadávky žalobcu (k poškodeniu žalobcu) a zároveň k zvýhodneniu iných veriteľov. Ak by bola súdom určená neplatnosť Kúpnej zmluvy A a Kúpnej zmluvy B, je zrejmé, že ani subjekt, ktorý nehnuteľnosti prevedené Kúpnu zmluvou A a Kúpnu zmluvou B následne vydražil, nie je ich vlastníkom, ale ich vlastníkom je stále úpadca. Tým by sa vytvoril priestor na (aspoň čiastočné) uspokojenie judikovanej pohľadávky žalobcu, ktoré inak nie je možné. Žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie nerešpektoval názor odvolacieho súdu. Žalobca ďalej považuje odôvodnenie rozsudku za nedostatočné, nakoľko toto odôvodnenie obsahuje nesprávne argumenty súdu prvej inštancie, čo zakladá nepreskúmateľnosť rozsudku, a tým aj porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces. Výroky rozsudku sú totiž zdôvodnené argumentmi, ktorých ich evidentne nemožno zdôvodniť. Tieto chyby odôvodnenia vyplývajú z toho, že žalobca nemal k dispozícii žalobu na plnenie a súd neuvádza, akú žalobu na plnenie by mal mať. Žalobca sa ďalej domáhal určenia neplatnosti zmlúv, teda predmetné zmluvy boli neplatné aj v čase vydania rozsudku a žalobca žiadny iný prostriedok ochrany než určovaciu žalobu nemá k dispozícii. Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť.

7. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1, bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 C.s.p. oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave dňa 21.5.2024. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a s dôvodmi odvolania žalobcu, dospel súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že žalobca v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne skutočnosti spôsobilé spochybníť závery súdu prvej inštancie. S dôvodmi napadnutého rozsudku sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na doplnenie jeho správnosti k odvolacím námietkam žalobcu uvádza:

10. Podľa § 387 ods. 1, C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2, C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Podľa § 137 C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 470 CSP: (1) Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. (2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany. (3) Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase. (4) Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

14. Podľa § 80 OSP v príslušnom znení: Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä a) o osobnom stave (o rozvede, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho); b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva; c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

15. V zmysle s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR: Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva možno uplatňovať prostredníctvom procesného úkonu - žaloby, obsah ktorej definuje ustanovenie § 137 C.s.p. Predmetné ustanovenie pomerne výrazne modifikuje predošlú právnu úpravu, nakoľko v písm. c) sa rozlišuje „klasická“ určovací žaloba a podľa písm. d) žaloba o určení inej právnej skutočnosti. Nová právna úprava pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu. Podľa § 131 CSP je žaloba legálne definovaná ako procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva. Ak spor vznikol z ohrozenia subjektívneho práva, uplatňuje sa právo na súdnu ochranu (v zásade) žalobou na určenie, či tu právo je alebo nie je. Ak spor vznikol z porušenia subjektívneho práva, uplatňuje sa právo na súdnu ochranu (v zásade) žalobou na plnenie. Povinnosť žalobcu preukázať naliehavý právny záujem logicky znamená aj to, že žalobca je povinný uviesť v žalobe skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný. Na preukázanie týchto tvrdení je povinný navrhnuť dôkazy. Žalobca nemá povinnosť preukazovať naliehavý právny záujem na určení (ne)existencie práva, ak právny záujem vyplýva z osobitného predpisu. V takom prípade žalobca nemá ani povinnosť uviesť v žalobe tvrdenia, že naliehavý právny záujem je daný. Predchádzajúca právna úprava zakotvená v Občianskom súdnom poriadku <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgyzv6ojz&refSource=text>> rozlišovala medzi určením (ne)existencie práva a právneho vzťahu. Osobitosti vykazujú určovacie žaloby, ktorými žalobca sleduje dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom. Príkladom je žaloba o určenie vlastníckeho práva, ak žalobca tvrdí, že je vlastníkom nehnuteľnosti, ktorá je v katastri nehnuteľností zapísaná na žalovaného. V praxi sa žaloby na určenie právnej skutočnosti pripúšťali vo všeobecnej rovine, ak žalobca preukázal na určení právnej skutočnosti naliehavý právny záujem. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngi&refSource=text>> ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, kto je vlastníkom veci. Z opísaných dôvodov pripúšťa nová právna úprava Civilného sporového poriadku <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjjwga&refSource=text>> žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). (viď Števec M. a kol., Civilný sporový poriadok, komentár, C.H. BECK 2022, 2. vydanie, kom. k § 137 CSP).

17. V prípade žalôb podaných pred účinnosťou CSP je potrebné zohľadniť právnu úpravu OSP, pokiaľ ide o naliehavý právny záujem (§470 CSP, § 80 OSP).

18. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je podľa ustanovenia § 80 <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mizgyzv6ojzfzygc4tbm5zgczrnghaya&refSource=text>> písm. c/ O. s. p. v znení účinnom do 30. júna 2016 (rovnako aj podľa § 137 <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mijwgaxhaylsmftxeylfguytgn&refSource=text>> písm. c/ C. s. p.) vtedy, ak je určovacia žaloba schopná odstrániť existujúcu neistotu medzi stranami sporu a poskytnúť pevný základ pre ich právny vzťah, za predpokladu, že túto neistotu nie je možné odstrániť iným prostriedkom ochrany práv (R 47/2020 <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=njzwwxzsgazdax3sl42dox32mi&refSource=text>>).

19. Odvolací súd sa vo svojom skoršom zrušovacom rozhodnutí č. k. 3Cob/194/2021-196 zo dňa 3.8.2022 v tomto spore vysporiadal s právnou úpravou týkajúcou sa naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v prípade, ak je žaloba podaná za účinnosti OSP (§80 OSP) a súd o nej rozhoduje meritorne počas účinnosti CSP. V uvedenom prípade je potrebné náležite skúmať naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení. Ak by súd striktnie pri rozhodovaní postupoval podľa § 137 písm. d) CSP, jednalo by sa o odopretie súdnej ochrany a popretie práva na súdnu ochranu, keďže žaloba bola podaná za účinnosti OSP.

20. Odvolací súd konštatuje vecnú správnosť rozsudku, ktorým súd žalobu zamietol a uvádza, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Tým, že súd správne konštatoval nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nebolo potrebné ďalej skúmať uvádzané hmotnoprávne dôvody neplatnosti právnych úkonov.

21. Podľa odvolacieho súdu by žaloba podaná žalobcom neprinesla žalobcovi právnu istotu do vzťahu medzi stranami sporu, nevyriešilo by to právne postavenie žalobcu s definitívnou platnosťou ako správne uviedol súd prvej inštancie v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrozumiteľne vyplýva, že žalobca mal možnosť sa domáhať rozhodnutia, ktorým by došlo vyriešeniu právnej situácie.

22. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, z ktorého vyplýva, že ak by bola súdom určená neplatnosť kúpnych zmlúv, bolo by zrejmé kto je vlastníkom vecí. Samotné určenie neplatnosti právnych úkonov podľa názoru odvolacieho súdu neurčuje, kto je vlastníkom vecí. Naopak taký rozsudok (ak by bolo vyhovené žalobe) vytvára predpoklad pre podanie ďalšej žaloby, preto je potrebné dôjsť k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

23. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na preskúmanie naliehavého právneho záujmu žalobcu a teda súd náležite zistil skutkový stav. Vykonanie výsluchov by bolo neúčelné a nehospodárne, nakoľko by nemohlo mať vplyv na skúmanie procesnej úspešnosti žaloby, keďže sa nepristupovalo k hmotnoprávnemu preskúmvaniu uvádzaných dôvodov neplatnosti právnych úkonov.

24. K argumentácií žalobcu založenej na nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvádza, že napadnuté rozhodnutie je riadne a dôsledne odôvodnené, je zrozumiteľné a dáva odpoveď na všetky podstatné otázky, hoci sa s nimi žalobca nestotožňuje, preto nie je možné konštatovať naplnenie odvolacieho dôvodu spojeného s porušením práva na spravodlivý proces. Podľa konštantnej judikatúry, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovými stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku sporovej strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (ÚS SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09.). K námietke žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdom prvej inštancie odvolací súd dodáva, že Ústavný súd SR v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne ani právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako ani to, aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že predmetný odvolací dôvod nie je v danom prípade opodstatnený.

25. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí

byť preskúmateľné. Ústavný súd Slovenskej republiky sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. US 115/03).

26. Súd prvej inštancie sa riadil názorom odvolacieho súdu, preskúmal naliehavý právny záujem na požadovanom určení v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a správne dospel k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti právnych úkonov, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a preskúmateľne odôvodnil.

27. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v podanom odvolaní relevantným spôsobom nespochybnil ani nevyvrátil závery súdu prvej inštancie, odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a z toho dôvodu odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. vrátane výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil, nakoľko súd prvej inštancie správne rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania podľa zásady úspechu v konaní a teda žalovaným priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

28. Základné ustanovenie o nároku na náhradu trov konania vyjadrené v § 255 CSP (zásada úspechu v konaní) nevyklučuje rôzny pomer úspechu v jednotlivých fázach konania - prvoinštančného, odvolacieho i dovolacieho, ktorý by vyústil do rozhodnutia o nároku na náhradu trov jednotlivých konaní (§262 ods. 1 CSP) tromi samostatnými výrokmi (Uznesenie ÚS SR zo dňa 17.6.2020, sp. zn. I. ÚS 296/2020-18).

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania sp.zn. 3Cob/194/2021 v celom rozsahu, keďže bol žalobca úspešný v rozsahu podaného odvolania.

30. V odvolacom konaní sp.zn. 3Cob/158/2023 odvolací súd žalovaným 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi nepriznal, nakoľko im žiadne nevznikli napriek tomu, že bol žalobca v rozsahu podaného odvolania neúspešný, preto súd postupoval v súlade s čl. 17 CSP a nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovaným nepriznal.

31. S poukazom na ust. § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).